

Uit de Natuurbescherming

De Van Tienhoven-prijs voor natuurbescherming.

Eén van de belangrijkste natuurbeschermingsorganisaties in Duitsland is de „Verein Naturschutzpark”. Deze organisatie is in 1909 opgericht en is in de eerste jaren na de oprichting zeer actief werkzaam geweest voor het behoud van de Lüneburger Heide. Hier werden verschillende aankopen gedaan, totdat in de wet van 1920 de Lüneburger Heide als reservaat veilig gesteld werd. In volgende jaren is het beschermde gebied door aankopen nog aanmerkelijk uitgebreid.

Sinds 1954 is de heer Alfred Toepfer te Hamburg voorzitter van de Verein Naturschutzpark. Hij is een groot voorstander van het totstandbrengen van uitgebreide reservaten in Duitsland en daarbuiten in Europa. Talloze malen heeft hij de wensen voor Duitsland van Duitse natuurbeschermers op dit gebied kenbaar gemaakt. Het ligt in de bedoeling om de voor natuurbescherming belangrijke gebieden zoveel mogelijk in de huidige staat te bewaren. Als eerste resultaten van een uitvoerige campagne zijn naast het reservaat van de Lüneburger Heide tot stand gekomen:

1957 reservaat Hohe Vogelsberg in Hessen 21000 ha.

1958 - Südeifel, Rheinland-Pfalz 11000 ha.

1959 - Pfälzer Wald (170000 ha) en Münden Niedersachsen (21000 ha).

Bovendien is nog een uitvoerige verlanglijst opgesteld voor de komende jaren.

Op de jaarvergadering van 1956, welke in de Friedrich-Wilhelms Universiteit te Bonn gehouden werd, deed de heer Toepfer mededeling van de instelling van de „Van Tienhoven-prijs” voor natuurbescherming. Een zelfstandige stichting, F.V.S. te Hamburg, zeer nauw verbonden met „Verein Naturschutzpark”, heeft een jaarlijkse prijs van 10.000 DM beschikbaar gesteld. Dit geldt voorlopig voor zes jaren. De prijs zal aan diegene toegekend worden, die zich speciaal verdienstelijk gemaakt heeft voor het tot stand komen van natuurreservaten en nationale parken in Duitsland of daarbuiten in Europa. De toekenning zal om het jaar wisselen tussen een ingezetene van Duitsland en iemand buiten Duitsland.

Men heeft gemeend aan deze prijs de naam dr. P. G. van Tienhoven te moeten verbinden, om hiermede de grote Nederlandse pionier op het gebied van de natuurbescherming, die in mei 1953 overleden is, te eren.

Het is duidelijk, dat bij het totstandkomen van grote natuurreservaten vaak enige personen of instellingen grote verdiensten hebben. Volgens het reglement van de prijs geschiedt de toekenning steeds aan een enkele persoon, waarbij het de bedoeling is hierdoor tevens alle anderen te eren, die zich in het onderhavige geval ook bijzonder verdienstelijk gemaakt hebben. De toekenning geschiedt op voordracht van het curatorium van de Universiteit van Bonn.

Het is nu weleens interessant na te gaan aan wie tot nu toe de „van Tienhoven-prijs” is uitgereikt. De prijs voor 1957 is toegekend aan dr. Hermann Künanz uit Konradsdorf in Oberhessen. Dr. Künanz had zich bijzonder verdienstelijk gemaakt voor het tot stand komen van het natuurreservaat Hohe Vogelsberg in Hessen. In april '58 is dr. Künanz overleden en op 26 nov. '58 heeft mevr. Künanz de prijs, oorkonde en plaquette voor wijlen haar echtgenoot in ontvangst mogen nemen van de rector van de Universiteit van de stad Bonn. Mevr. Künanz heeft onmiddellijk de helft van de prijs geschonken aan de Universiteit van Giessen, ten behoeve van de inrichting van een wetenschappelijk onderzoeksstation in het nationale park Hoge Vogelsberg.

In 1958 viel de eer te beurt aan een buitenlander. De prijs van 10.000 DM. werd op 22 mei 1959 uitgereikt aan de bekende Poolse natuurbeschermers prof. dr. Valery Goetel uit Krakau. Prof. Goetel heeft zeer veel gedaan voor het totstandkomen van de grote Poolse nationale parken en geniet in kringen van de internationale natuurbescherming bijzonder veel aanzien.

De „van Tienhoven-prijs” 1959 is toegekend aan de planoloog Wiegand uit Mainz en aan de heer R. Ronge, oberkreisdirektor uit Münden. De heer Wiegand heeft jarenlang gewerkt voor nationale parken, dienstbaar aan de recreatie in het algemeen en veel bijgedragen tot het verwezenlijken van reservaten in Rheinland-Pfalz. De heer Ronge heeft vele verdiensten gehad voor het nationale park Münden. In het jaar 1959 zijn bovendien nog reisbeurzen gegeven voor studies van Poolse nationale parken aan twee bosbouwkundigen.

De prijs voor het jaar 1960 is nog niet toegekend.

De stichting F.V.S. te Hamburg heeft het ook mogelijk gemaakt, dat prof. dr. Walter

Strzygowski uit Wenen in 1957 een studiereis maakte door vele Europese landen om zijn voorstellen t.a.v. het stichten van een groot aantal reservaten in Europa te kunnen overleggen en uit te werken met de natuurbeschermingsorganisaties. In zijn boek beveelt hij 250 landschapstypen in Europa bijzonder aan. *) In 1960 heeft de Stichting F.V.S. een literatuurprijs voor natuurbescherming toegekend aan Henry Makowski uit Hamburg. Makowski is, speciaal in de kringen van de Internationale Jeugdfederatie voor natuurbescherming, goed bekend. Rotterdam.

J. Gondswaard.

*) Prof. dr. Walter Strzygowski „Europa braucht Naturparke”. Verlag Berger, Wenen. In Duitsland Kosmos-Verlag. Prijs DM. 12.80. 144 pag., 16 kaarten.

Pinksterreunie 1961

op „De Leemkule” bij Hattum

Ten tweede maal hebben wij het bungalow-bedrijf „De Leemkule” nabij Hattum uitgekozen als basis-kamp voor de Pinksterreunie. In 1959 hebben wij ondervonden hoe gunstig Hattum gelegen is voor het grootse bedrijf dat Pinksterreunie heet en wat een prachtige excursies van daar uit mogelijk waren, te voet, per fiets en in de bus. Bovendien is het bungalow-bedrijf „De Leemkule” zeer geschikt voor ons doel, welke overweging ook van veel belang is bij de keuze.

Hattum zelf is een landelijke gemeente aan de linker IJsseloever, in feite gelegen onder de rook van Zwolle. Vele Zwollenaren vestigen zich tegenwoordig in Hattum, dat dus een typisch forensenkarakter zal krijgen. De grachten en ommuringen getuigen van het verleden als Hanzestad, evenals het raadhuis, de hoofdwachthuis en de Hervormde kerk.

Het bungalow-centrum ligt temidden van 150 ha vrij toegankelijk bos, dicht bij de uiterwaarden. De naam „Leemkule” is afkomstig van de afgraving in de nabijheid ervan. Wandelaars, die niet ver van huis willen gaan, kunnen in dit bosgebied uitstekend op excursie gaan. Gaande per fiets of per lijnbus kunnen wij een groot en interessant gebied exploreren. Op de Noordelijke Veluwe lokken de Woldberg, het Hulshorsterzand, het Leuvenumse bos, de omgeving van Vierhouten en het gebied van Epe-Heerde. In het stroomgebied van de IJssel en langs het Veluwe-randmeer kunnen prachtige excursies gemaakt worden. Het uit natuurwetenschappelijk oogpunt belangrijkste moerasgebied van West-Europa, voor wat het Noordelijk deel daarvan betreft, vinden wij in de prachtige streek van Beulakker- en Belterwijde en het Zwarte meer. De nieuwe polders hebben een speciale charme, zoals bijvoorbeeld het voormalige eilandje Schokland met het interessante oudheidkundige museum.

Met busexcursies hopen wij de deelnemers snel op een aantal goede excursie-terreinen te kunnen brengen, zoals die gelegen langs de IJsselmeerkust en die in de Overijsselse achterhoek.

Wij hopen vele trouwe reüniebezoekers opnieuw in Hattum te mogen begroeten, gelijk als wij zullen zij daar zeker niet uitgekeken zijn. Evenzo hopen wij dat leden die er nog niet toe kwamen aan een reunie als deze deel te nemen, in de hier geschetste, fraaie omgeving zullen gaan ervaren hoe plezierig en veelzijdig zo'n Pinksteruiting is.

v. V.